

บทที่ 9

วิธีรับภาพลักษณ์ร้าน อาหารแนวใหม่ในอนาคต

การปรับภาพลักษณ์ร้านอาหารในอนาคตไม่ใช่แค่เรื่องของการเปลี่ยนโลโก้หรือทาสีใหม่แต่คือการสร้าง"ประสบการณ์" (Experience Design) คือการสร้างประสบการณ์ที่กระตุ้นประสาทสัมผัสมากกว่า 2 อย่างขึ้นไป ได้แก่ ภาพ เสียง สัมผัส กลิ่น และรสชาติ ร่วมกันเพื่อสร้างการรับรู้ที่ลึกซึ้ง ตื่นตัว มีส่วนร่วม และจดจำได้มากกว่าการมองเห็นเพียงอย่างเดียว ซึ่งนิยมใช้ในการสร้างแบรนด์ (Sensory Branding) และงานจัดกิจกรรม ซึ่งมีกลยุทธ์การปรับภาพลักษณ์ร้านอาหารแนวใหม่ ดังนี้

1. การออกแบบประสบการณ์แบบ MULTI-SENSORY (ประสาทสัมผัสทั้งห้า)

องค์ประกอบและแนวทางการออกแบบ Multi-Sensory

- ภาพ (Sight): การใช้สี แสงเงา รูปร่าง และบรรยากาศที่ส่งผลต่ออารมณ์
- เสียง (Sound): เสียงเพลง เสียงธรรมชาติ หรือเสียง Ambient ที่สอดคล้องกับอารมณ์และสถานที่
- กลิ่น (Scent): ใช้กลิ่นเพื่อสร้างความรู้สึกลึกลับ สร้างแบรนด์ หรือสร้างความทรงจำที่ชัดเจน
- สัมผัส (Touch): การออกแบบพื้นผิวสัมผัส (Texture) อุณหภูมิ หรือรูปร่างบรรจุภัณฑ์ที่น่าจับถือ
- รสชาติ (Taste): การใช้รสชาติในการสร้างประสบการณ์พิเศษ โดยเฉพาะในธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม

ดื่ม

ประโยชน์ของการออกแบบ

MULTI-SENSORY

1. **สร้างความทรงจำที่น่าจดจำ:** ประสบสัมผัสที่หลากหลายทำให้ผู้รับประสบการณ์เกิดความผูกพันและจดจำได้นานกว่า
2. **เพิ่มความผูกพันทางอารมณ์:** กระตุ้นอารมณ์ความรู้สึกได้ลึกซึ้งกว่าการสื่อสารทางเหตุผลเพียงอย่างเดียว
3. **สร้างความโดดเด่น:** แบรินด์หรือกิจกรรมที่แตกต่างด้วยการใช้กลิ่นหรือเสียงที่เฉพาะตัว
4. **เพิ่มประสิทธิภาพการรับรู้:** ช่วยให้เข้าใจข้อมูลได้ง่ายขึ้น โดยเฉพาะในการเรียนรู้หรือการนำเสนอข้อมูลสินค้า

2. การผสานเทคโนโลยีอย่างไร้รอยต่อ (SEAMLESS TECHNOLOGY INTEGRATION)

เทคโนโลยีต้องช่วยให้ชีวิตง่ายขึ้น ไม่ใช่ทำให้ลูกค้ารู้สึกวุ่นวาย:

- **Hyper-Personalization:** การใช้ระบบสมาชิกที่จดจำความชอบของลูกค้า (เช่น แพ้อาหารชนิดไหน, ชอบรสชาติแบบใด) และนำเสนอเมนูเฉพาะบุคคลเมื่อลูกค้าก้าวเข้ามาในร้าน
- **Contactless & Smart Service:** ระบบสั่งอาหารและจ่ายเงินที่รวดเร็ว แต่ยังคงมีพนักงานคอยให้บริการในจุดที่ต้องใช้ความละเอียดอ่อน (Empathy)
- **Hybrid Space:** ออกแบบพื้นที่ให้รองรับทั้งการนั่งทานที่ร้าน (Dine-in) และความสะดวกสำหรับ Delivery โดยแยกโซนรับอาหารให้ชัดเจนเพื่อไม่ให้รบกวนบรรยากาศในร้าน

3. BRANDING และ VISUAL IDENTITY ยุคใหม่ (การสร้างแบรนด์และเอกลักษณ์ทางภาพ)

การสื่อสารแบรนด์ต้องมีความยืดหยุ่นและเข้าถึงง่าย:

- **Minimalist & Functional:** ดีไซน์ที่เรียบง่ายแต่แฝงด้วยความหมาย (Less is more) เน้นการใช้ Font ที่อ่านง่ายและสีโทนธรรมชาติ
- **Instagrammable Moments:** การจัดมุมใดมุมหนึ่งของร้านให้เป็น "จุดถ่ายรูป" ที่มีการจัดแสงสวยงาม เพื่อให้ลูกค้าช่วยทำ Marketing ผ่าน Social Media โดยธรรมชาติ
- **Community Hub:** ปรับภาพลักษณ์จากการเป็นแค่ "ที่กินข้าว" ให้เป็น "พื้นที่ของชุมชน" เช่น มีมุมขายของที่ระลึกที่ทำร่วมกับศิลปินท้องถิ่น (Collab)

- **Minimalist & Functional:** ดีไซน์ที่สะอาดตา ใช้งานได้จริงบนทุกแพลตฟอร์ม โดยเฉพาะหน้าจอมือถือ
- **Dynamic/Flexible Logo:** โลโก้ที่ปรับเปลี่ยนรูปร่างหรือสีได้ตามบริบท (Responsive Logo) แต่ยังคงเอกลักษณ์เดิมไว้
- **Human-Centric Design:** การใช้รูปถ่ายจริงหรือภาพวาดที่สื่อถึงอารมณ์ความรู้สึกของมนุษย์มากกว่าภาพสต็อก
- **Bold Typography & Vibrant Colors:** ใช้ฟอนต์ที่ชัดเจนและสีที่สะท้อนบุคลิกภาพที่โดดเด่นและเป็นมิตร
- **Motion & Sound:** การใช้ภาพเคลื่อนไหว (Animation) และเสียง (Sonic Branding) เพื่อเพิ่มประสบการณ์การจดจำ

3 แนวทางในการปรับภาพลักษณ์

1. แนวทาง "The Digital Zen"

เหมาะสำหรับร้านที่ต้องการภาพลักษณ์ ทันสมัย เรียบหรู และสงบ เช่น

Biometric (ไบโอเมตริกซ์) คือ เทคโนโลยีการยืนยันตัวตนด้วย ข้อมูลทางชีวภาพ เฉพาะตัวของแต่ละบุคคล ซึ่งปลอมแปลงได้ยากและมีความปลอดภัยสูง ตัวอย่างที่คุ้นเคยคือการสแกนลายนิ้วมือหรือการสแกนใบหน้า สำหรับ ร้านอาหาร เทคโนโลยีนี้ถูกนำมาใช้ในหลายด้านเพื่อเพิ่มความสะดวกและรวดเร็ว ดังนี้

- การชำระเงิน (Biometric Payment): ลูกค้าสามารถจ่ายเงินได้เพียงแค่สแกนใบหน้าหรือลายนิ้วมือ โดยไม่ต้องพกกระเป๋าตังค์หรือโทรศัพท์
- ระบบสมาชิก (Loyalty Program): ใช้การสแกนใบหน้าเพื่อตรวจสอบสิทธิสมาชิก รับส่วนลด หรือสะสมคะแนนได้ที่เมื่อเข้าร้าน
- การบริหารจัดการพนักงาน: ใช้เครื่องสแกนลายนิ้วมือหรือใบหน้าเพื่อลงเวลาเข้า-ออกงานของพนักงาน ป้องกันการลงเวลาแทนกัน
- ประสบการณ์ลูกค้า: ในร้านอาหารระดับไฮเอนด์บางแห่ง อาจใช้ระบบจดจำใบหน้าเพื่อทักทายลูกค้าประจำและจดจำเมนูโปรดได้โดยอัตโนมัติ

2. แนวทาง "The Bio-Social Hub" (เน้นธรรมชาติและชุมชน)

แนวทางการพัฒนา The Bio-Social Hub ที่เน้นธรรมชาติและชุมชนร่วมกับธุรกิจร้านอาหารสามารถสรุปองค์ประกอบสำคัญตามแนวคิดความยั่งยืนได้ดังนี้

1. การเชื่อมโยงกับวิถีธรรมชาติ (Bio-Focus)

- **วัตถุดิบจากแหล่งกำเนิด (Source-to-Table):** เลือกใช้วัตถุดิบปลอดภัยและเป็นมิตรต่อระบบนิเวศ เช่น พืชจาก เกษตรอินทรีย์ หรือสมุนไพรท้องถิ่นมาทำเป็นเมนูอาหารและเครื่องดื่มเพื่อสุขภาพ.
- **การออกแบบพื้นที่สีเขียว:** จัดสรรพื้นที่ร้านอาหารให้กลมกลืนกับธรรมชาติ เช่น การมีสวนผักแนวตั้งหรือพื้นที่เรียนรู้ระบบนิเวศชุมชน เพื่อสร้างประสบการณ์ที่ผูกพันกับธรรมชาติ.
- **การจัดการของเสีย (Circular Economy):** นำโมเดล BCG มาใช้ในการจัดการขยะอาหารภายในร้าน เช่น การทำปุ๋ยหมักจากเศษอาหารเพื่อส่งกลับคืนสู่สวนผักชุมชน

3. แนวทาง "The Cyber-Bistro" (เน้นความตื่นตัวและโลกเสมือน)

The Cyber-Bistro คือแนวคิดการสร้างประสบการณ์การรับประทานอาหารที่ผสมผสานระหว่างโลกความจริงและโลกเสมือน (Metaverse) โดยเน้นความตื่นตัวและเทคโนโลยีล้ำสมัย ดังนี้

- การปฏิสัมพันธ์แบบดิจิทัล (Cyber Interaction):
  - เมนูอาหาร Interactive: ลูกค้าสามารถดูภาพ 3 มิติของอาหารผ่านหน้าจอแท็บเล็ตหรือแว่น AR ก่อนสั่ง
  - Gamification: เพิ่มความตื่นตัวด้วยกิจกรรมการเล่นเกมนหรือสะสมไอเทมดิจิทัล (เช่น NFT) ภายในร้านเพื่อแลกส่วนลดหรือเมนูพิเศษ

- **เทคโนโลยีการบริการ (HIGH-TECH SERVICE):** การใช้หุ่นยนต์เสิร์ฟอาหาร หรือระบบสั่งอาหารอัตโนมัติที่รวดเร็วและแม่นยำ สอดคล้องกับวิถีชีวิตในอนาคตที่เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทในกิจกรรมประจำวันมากขึ้น
- **ความเชื่อมโยงกับโลกดิจิทัล:** จากข้อมูลของ GARTNER คาดการณ์ว่าผู้คนจะใช้เวลาในโลกเสมือนมากขึ้นเพื่อความบันเทิงและการเข้าสังคม ซึ่งร้านอาหารแนว CYBER-BISTRO จะเป็นพื้นที่ที่เชื่อมโยงไลฟ์สไตล์นี้เข้ากับการบริโภคในโลกจริง

แนวโน้มธุรกิจร้านอาหาร

Restaurant Business Trends

1. กำลังซื้อของผู้บริโภคลดลง

- ค่าครองชีพสูงขึ้น ทำให้เงินในกระเป๋าลดลง ผู้คนกินข้าวนอกบ้านน้อยลง และหันมาใช้บริการเดลิเวอรี่มากขึ้น
- ลูกค้าย่อส่วนลดและโปรโมชั่นมาก ร้านอาหารต้องจัดโปรโมชั่นเกือบทุกเดือน
- ผู้บริโภคไม่สนใจสินค้าพรีเมียมเท่าเดิม แต่ให้ความสำคัญกับความคุ้มค่าของราคาสินค้ามากขึ้น

2. เทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

- AI เข้ามามีบทบาทในหลากหลายด้าน ทั้งการอ่านข่าว การดำเนินงาน (Operation) และการตลาด (Marketing) ซึ่งอาจนำไปสู่การลดจำนวนพนักงานได้
  - ทำเลที่ตั้งทางกายภาพไม่สำคัญเท่าในอดีต ทำเลออนไลน์มีความสำคัญกว่า ผู้บริโภคตัดสินใจเลือกร้านจากที่บ้านผ่านโซเชียลมีเดีย
  - เกิดทรนตร์ร้านแบบ "Dark Kitchen" หรือร้านที่เน้นเดลิเวอรี่ในซอย โดยไม่จำเป็นต้องเช่าพื้นที่ในห้างใหญ่
  - ธุรกิจต้องมีตัวตนและแสงในออนไลน์ การตลาดแบบ Data-driven และการตอบสนองความต้องการเฉพาะตัวของลูกค้าเป็นสิ่งจำเป็น

3. การแข่งขันที่เพิ่มขึ้นอย่างรุนแรง

- ตลาดร้านอาหารมีผู้ประกอบการจำนวนมากและเข้าถึงง่าย ทำให้เกิดสภาวะ

"ล้นตลาด"

- เกิดสงครามราคาในธุรกิจต่างๆ เช่น สุกี้ กาแฟ ข้าวมันไก่ และกาแฟ

- วงจรชีวิตของผลิตภัณฑ์ (Product Life Span) สั้นลงมาก สินค้าที่คิดว่าจะอยู่ได้เป็นปี

อาจอยู่ได้แค่เดือนเดียว

- ลูกค้าไม่ค่อยมีความภักดีต่อแบรนด์ (Loyalty) อีกต่อไป

4. พฤติกรรมลูกค้าที่เปลี่ยนแปลง:

- แนวโน้มร้านอาหารมีขนาดเล็กลง แต่มีความเฉพาะตัว (Specialty Food) มากขึ้น
- เกิดโมเดลธุรกิจแบบผสมผสาน (Hybrid Business Model) เช่น คาเฟ่ร่วมกับ Co-working Space, คาเฟ่ร่วมกับร้านเหล้า, ร้านตัดผมรวมกับร้านอาหาร ทำให้เส้นแบ่งธุรกิจไม่ชัดเจน
- องค์กรความรู้ในการทำธุรกิจต้องหลากหลายมากขึ้น เพื่อรองรับโมเดลที่ซับซ้อนขึ้น
- เทรนด์ความสนใจของลูกค้ามีระยะเวลาที่สั้นลง

สิ่งที่ธุรกิจร้านอาหารต้องปรับตัวเพื่อรับมือ

1. สร้าง Value แทนการแข่งขันด้านราคา แทนที่จะลดราคา ต้องสร้างคุณค่าบางอย่างเพิ่มเข้าไปในสินค้าหรือบริการ เพื่อให้ลูกค้ายินดีจ่ายเงินมากขึ้น เช่น การสร้างสินค้าเฉพาะทาง (Specialty Food) หรือประสบการณ์ที่ไม่เหมือนใคร

สิ่งที่ธุรกิจร้านอาหารต้องปรับตัวเพื่อรับมือ

2. นำเทคโนโลยีมาใช้ในธุรกิจ เปลี่ยนจากการทำงานแบบ Manual เป็นใช้ระบบอัตโนมัติและเทคโนโลยี เช่น ระบบ POS ที่ตัดสต็อก คำนวณ Food Cost และระบบบัญชี เพื่อลดข้อผิดพลาดและลดจำนวนพนักงานให้เปิดใจใช้เทคโนโลยีต่างๆ ที่มีอยู่ในตลาด ซึ่งมีค่าใช้จ่ายถูกกว่าการจ้างพนักงานหนึ่งคน

สิ่งที่ธุรกิจร้านอาหารต้องปรับตัวเพื่อรับมือ

3. สร้างความแตกต่างในธุรกิจ เลิกทำตามคนอื่น แต่ต้องค้นหาจุดเด่น และความแตกต่างของตัวเอง ที่ยังคงตอบโจทย์กลุ่มลูกค้าเป้าหมาย เปลี่ยนจากการแข่งขันเป็นการค้นหา Blue Ocean หรือตลาดใหม่ที่ยังไม่มีคู่แข่ง

สิ่งที่ธุรกิจร้านอาหารต้องปรับตัวเพื่อรับมือ

4. สร้างความสัมพันธ์กับลูกค้า เปลี่ยนจากการเน้นลูกค้ารายวัน เป็นการสร้างความสัมพันธ์ระยะยาว นำระบบ CRM (Customer Relationship Management) และ Loyalty Program มาใช้ เพื่อสร้างฐานลูกค้าประจำและรักษาลูกค้าไว้

เมนูอาหารตามสั่ง

40.-

ข้าวกะเพราไก่
Chicken basil rice

40.-

ข้าวผัดทะเล
Seafood fried rice

40.-

ข้าวกะเพราไก่กรอบ
Crispy Chicken with Holy Basil Rice

40.-

ข้าวกะเพราหมู
Pork basil rice

40.-

แกงส้มกุ้ง
Shrimp curry

40.-

ข้าวกะเพราหมูกรอบ
Crispy pork with basil rice

40.-

ยำลูกชิ้น
Meatball Salad

40.-

ผัดซีอิ้ว
Pad See Ew

40.-

ข้าวผัดซีอิ้ว
Soy Sauce Fried Rice

40.-

ข้าวกะเพรากุ้ง
Shrimp basil rice

40.-

ตำข้าวโพด
Corn Salad

40.-

ตำกุ้งสด
Fresh shrimp salad

ภาพลักษณ์ทางการตลาด
ที่สร้างได้จาก “เมนู”

สั่งล่วงหน้าโทร +123-456-7890 ร้านเปิดทุกวัน 10:00-17:00 น.

ในปัจจุบัน มีผู้ประกอบการธุรกิจประเภทร้านอาหารมากมาย หลากรูปแบบ เกิดเป็นการแย่งชิงพื้นที่ส่วนแบ่งทางการตลาดกันอย่างดุเดือด เจ้าของธุรกิจต่างออกกลยุทธ์มากมายเพื่อให้ร้านอาหารของตัวเองประสบความสำเร็จทั้งด้านรสชาติ และการบริการลูกค้า ไปจนถึงยอดขาย ซึ่งเป็นตัวกำหนดทุนสำหรับพัฒนาธุรกิจในด้านอื่นๆ

ในปัจจุบันก็มีคู่แข่งเป็นจำนวนมาก เพราะเป็นธุรกิจที่ใครๆ ก็เห็นว่า “ง่าย ไม่ยุ่งยาก” เรียกได้ว่าเป็นธุรกิจที่ค่อนข้างเป็นที่นิยมในวงกว้าง ไม่ว่าจะป็นขนาดใหญ่ หรือขนาดย่อม ต่างก็พากันเข้ามาสู่สนามธุรกิจร้านอาหารกันทั้งนั้น แต่จากสถิติ มักจะเห็นได้ว่า ไม่ว่าจะธุรกิจร้านอาหารในช่วงปีต่างๆ จะเกิดขึ้นมากมายเพียงใด แต่เปอร์เซ็นต์การปิดตัวลงไปกลับยิ่งสูงมากเช่นกัน

การตลาดสำหรับร้านอาหาร เป็นอะไรที่ค่อนข้างซับซ้อน และละเอียดอ่อน นอกจากการพัฒนารสชาติอาหารให้เหมาะสม และอร่อยสำหรับคนหมู่มากแล้ว ยังมีเรื่องของโฆษณาเข้ามาเกี่ยวข้อง อีกทั้งรสนิยมการเลือกอาหารของกลุ่มเป้าหมายก็เป็นประเด็นที่ผู้ประกอบการต้องศึกษา และทำความเข้าใจ

“เมนูอาหาร” จึงเป็นปรากฏการณ์สุดท้ายที่จะทำให้เกิดยอดขาย เพราะนี่จะเป็นสิ่งที่ลูกค้าใช้เพื่อประกอบการตัดสินใจ ก่อนมีโอกาสดำลิ้มรสชาติที่ทางร้านอาหารต้องการนำเสนอ แต่หากรูปแบบเมนูที่ร้านอาหารต้องการนำเสนอไม่น่าสนใจพอ ลูกค้าอาจจะมองไม่เห็นความสำคัญของไฮไลท์อาหารที่ทางร้านอาหารพยายามมอบประสบการณ์พิเศษให้ก็ได้ และในอีกแง่ ยังมีร้านอาหารรูปแบบหนึ่งที่เราจะเห็นมากขึ้นในปัจจุบัน โดยเฉพาะร้านอาหารบนห้าง หรือนอกห้างที่มีการตกแต่งแบบสมัยใหม่ จะมีการวางแผนเมนูไว้นอกร้าน ให้ลูกค้าเลือกชมประกอบการตัดสินใจได้เลย โดยที่ไม่ต้องเข้ามานั่งในร้าน แน่นอนว่า นี่คือบทบาทที่เพิ่มมากขึ้นสำหรับเมนูอาหาร เพราะสามารถทำให้เกิดการซื้อ หรือไม่เกิดการซื้อได้เลยทันทีจากการเพียงแค่ “เปิดเมนูอาหารดูคร่าวๆ”

บทบาทที่มากขึ้นของเมนูอาหาร ซึ่งไม่สามารถปฏิเสธได้เลยว่า เมนูอาหารได้เข้ามามีบทบาททางด้านกลยุทธ์การตลาด และโฆษณาเป็นที่เรียบร้อยแล้ว สิ่งที่ตามมาคือ ความคิดสร้างสรรค์ในการยกระดับเมนูอาหารสำหรับประกอบการตัดสินใจของลูกค้าไปอีกขั้น

แผ่นเมนูอาหารสำหรับลูกค้า ต้องมีความน่าสนใจ และกลยุทธ์อยู่ในนั้นเสมอ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของดีไซน์ที่น่าสนใจ ข้อความที่สามารถสื่อถึงความอร่อย ไปจนถึงทฤษฎีการเลือกใช้สีสำหรับธุรกิจอาหารอย่างมีหลักการและสิ่งที่ขาดไม่ได้

THANK
YOU